

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomantky: **Eliška Holcová**
Téma práce: **Teoretická koncepce právního jednání právnické osoby**
Rozsah práce: **65 stran (včetně seznamu literatury a cizojazyčného resumé 71 stran)**
Datum odevzdání práce: **5. února 2021**
Oponent: **prof. JUDr. Karel Beran, Ph.D.**

1. Aktuálnost tématu:

Podle názoru legendární osobnosti německého obchodního práva Karstena Schmidta figura právnické osoby „technicky dozrála“ a „kdysi složitá akademická diskuse dosáhla svého cíle, čímž se vyčerpala.“¹ Po mém soudu se však diskuze na téma právnické osoby nevyčerpala, problém se jen přesunul na poněkud nižší úroveň, úroveň řešení konkrétních právních otázek, které s konstrukcí právnické osoby souvisejí. Právě takovým problémem je otázka teoretického vysvětlení právního jednání právnických osob, což lze demonstrovat i na současných nejasnostech ohledně svéprávnosti či nesymplicitní právnické osoby.² Téma je tak i s ohledem na změnu v konstrukci právního jednání v souvislosti s rekodifikací českého práva stále důležité a aktuální.

2. Náročnost tématu a metoda zpracování:

Vysvětlení právního jednání právnických osob je bez teoretického vhledu a pochopení konstrukce právnických osob – pouze na základě platného práva – možné jen velmi obtížně. Teoretický přístup k této otázce je také nepochybně náročnější, neboť vyžaduje jak pochopení teorií právnických osob, tak znalost platné právní úpravy v soukromém právu. Domnívám se, že se diplomantka s těmito požadavky úspěšně vyrovnala, když pojednala o problému právnických osob jak z teoretického hlediska, zároveň se však i zabývala i vybranými problémy jednání právnických osob na základě analýzy platného práva.

3. Kritéria hodnocení práce a struktura práce:

Práce se kromě úvodu a závěru člení na tři části. **První** část vysvětluje pojem právní subjektivity (právní osobnosti), jakož i svéprávnosti a to jak obecně, tak ve vztahu k právnickým osobám. Vyzdvihuji přitom, že kandidátka nejprve obecně teoreticky vysvětluje, co vlastně způsobilost k právnímu jednání právnické osoby znamená a co tedy znamená svéprávnost, jakožto způsobilost k „vlastnímu“ právnímu jednání. Na toto vysvětlení teprve navazuje výstižný popis toho, proč je otázka (ne)svéprávnosti právnické předmětem kritiky a proč někteří autoři zejména s ohledem na platné právo a důsledky z něj plynoucí argumentují, že právnická osoba svéprávná je, (Petr Čech) anebo že kategorie svéprávnosti vůbec právnickou osobu není aplikovatelná (Kateřina Eichlerová).

Druhá část se zabývá třemi vzájemně propojenými otázkami: nejprve rozebírá vývoj pojmu právnické osoby a jeho odlišení od pojmu morální osoby, a to jak z hlediska chápání morální osoby, jakožto filozofického konceptu, tak také ale i jako pojmu platného práva obsaženého v ABGB. S pojmem právnické osoby pak souvisejí i její pojmové znaky, které ji definují, mezi nimiž důležitou roli hraje právě způsobilost právnické osoby právně jednat – ať

¹ SCHMIDT, K. Die Juristische Person (§ 8 II). In: *Gesellschaftsrecht*. 4. Auflage. Köln: KC. Heymann, 2002, s. 187.

² ČECH, P. Ke svéprávnosti právnické osoby a postavení člena statutárního orgánu při jednání za ni (nejen) v situaci zájmového střetu. *Právní rozhledy*. 2016, č. 23–24, s. 835; NOVOTNÁ KRTOUŠOVÁ, L. Následky konfliktu zájmů člena statutárního orgánu právnické osoby jako zástupce a právnické osoby jako zastoupeného. *Právní rozhledy*. 2016, č. 17, s. 588 a násl.

už je teoreticky vysvětlena tak, či onak. Právě teoretickému vysvětlení právnických osob, je věnována pozornost ve třetí kapitole této části.

Třetí část analyzuje, jakým způsobem upravuje platné právo ČR jednání právnické osoby. Při úvahách o právním jednání právnické osoby, je přitom určující, že české právo konstruuje v souladu s teorií fikce, že právnická osoba nikdy nejedná přímo svým orgánem, nýbrž je jím vždy jen zastoupena. Nabízí se tak otázka, jakou povahu její zastoupení má. Diplomantka vysvětluje, proč se souladu s částí české doktríny (v návaznosti na judikaturu Vrchního a posléze i Nejvyššího soudu ČR) přiklonila k tomu, že se jedná o zastoupení „sui generis“, a nejde tak ani o zastoupení smluvní, ale ani o zastoupení zákonné (s výjimkami které rozebírá). Stejně tak se zabývá i ne zcela jasnou otázkou kombinace zastoupení členem statutárního orgánu a prokuristy.

Strukturu práce považují za správnou a logickou. Zejména pak vyzdvihují práci s odbornou literaturou.

4. Práce s prameny a formální úroveň práce

Jak rozsah práce, tak i zpracování tuzemské literatury, na kterou je systematicky odkazováno ve vlastním textu práce považují za adekvátní vzhledem k typu kvalifikační práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce splnila vytčené cíle.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Z práce je patrné, že diplomantka při jejím zpracování postupovala samostatně a dovedně analyzovala současný diskurz k této problematice.
Logická stavba práce	Struktura práce je logická a systematická.
Práce se zdroji včetně citací	Se zdroji je pracováno korektně, v souladu se stanovenými požadavky.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Provedenou analýzu považují za adekvátní ve vztahu ke zvolenému tématu.
Úprava práce	Z formálního hlediska nemám připomínek.
Jazyková a stylistická úroveň	K jazykové a stylistické úrovni nemám připomínek.

5. Závěr

Kandidátka na odevzdané diplomové práci pracovala více než rok, dílčí výstupy se mnou pravidelně konzultovala a moje připomínky reflektovala v předložené práci. Výsledkem je logicky strukturovaná práce, která srozumitelně shrnuje a hodnotí jak z teoretického hlediska, tak i z hlediska platného práva problematiku právního jednání právnických osob. Z výše uvedených důvodů se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto typu a doporučuji ji proto k úspěšné obhajobě.

Doporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro státní závěrečné zkoušky.
------------------------------------	--

V Praze dne 13. února 2021

.....
prof. JUDr. Karel Beran, Ph.D.
vedoucí diplomové práce